

Sygn. akt: I C 1114/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Ewa Oknińska
Protokolant:	stażysta Aleksandra Siemieniuk

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2023 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej

przeciwko T. K., J. S. i M. S.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. umowę sprzedaży z dnia 8 czerwca 2018 r., zawartą w formie aktu notarialnego, Repertorium A numer (...), przed notariuszem A. W. w Kancelarii Notarialnej w O., mocą której (...) sp. z o.o. z siedzibą w O., sprzedała w udziałach wynoszących po 1/2 części T. K. oraz małżonkom J. S. i M. S. przysługujące ww. spółce prawo własności nieruchomości opisanej jako Bi – inne tereny zabudowane, położonej przy ulicy (...) w O., obręb nr 31, woj. (...) - (...), o powierzchni 2030 m², stanowiącą działkę gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...)

w celu ochrony wierzytelności przysługujących Skarbowi Państwa – Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w O. przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. z tytułu:

1) podatku dochodowego od osób prawnych za:

- 2013 rok, stwierdzonego ostateczną decyzją Naczelnika (...) - (...) Skarbowego w O. z dnia 29 sierpnia 2018 r. znak (...) - (...). (...) .1.12.2017.368 oraz tytułem wykonawczym z dnia 30 listopada 2018 r. nr (...) . (...) .723.9730.2018,
- 2014 rok, stwierdzonego ostateczną decyzją Naczelnika (...) - (...) Skarbowego w O. z dnia 29 sierpnia 2018 r. znak (...) - (...). (...) .1.12.2017.369 oraz tytułem wykonawczym z dnia 30 listopada 2018 r. nr (...) . (...) .723. (...) .2018,

2) podatku od towarów i usług za:

- listopad 2013, grudzień 2013, styczeń 2014, luty 2014, marzec 2014, kwiecień 2014, grudzień 2014, stwierdzonych ostateczną decyzją Naczelnika (...) - (...) Skarbowego w O. z dnia 29 sierpnia 2018 r. znak (...) - (...). (...) .1.12.2017.370 oraz tytułami wykonawczymi: z dnia 30 listopada 2018 r. nr (...) . (...) .723. (...) .2018, z dnia 30

listopada 2018 r. nr (...). (...).723. (...).2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...). (...).723. (...).2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...). (...).723. (...).2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...). (...).723. (...).2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...). (...).723. (...).2018,

- II kwartał 2018 r. (kwiecień-czerwiec 2018 r.) wynikający z korekty deklaracji VAT-7K za II kwartał 2018 r., stwierdzony tytułem wykonawczym z dnia 3 października 2018 r., nr (...). (...).723. (...).2018,

3) kosztów egzekucyjnych stwierdzonych decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. z dnia 2 grudnia 2019 r., znak (...)- (...).4120.4.2019, utrzymaną w mocy decyzją Dyrektora I. Administracji Skarbowej w O. z dnia 26 maja 2020 r., znak (...) - (...).4120.1.2020 oraz stwierdzonych tytułami wykonawczymi z dnia 7 października 2020 r. nr (...).723. (...).2020 oraz z dnia 6 października 2020 r. nr (...).723. (...).2020;

których łączna wysokość, uwzględniając należność główną i odsetki na dzień 12 sierpnia 2021 r. wyniosła 214.555,66 zł,

II. zasądza od pozwanego T. K. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,

III. zasądza od pozwanych J. S. i M. S. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Olsztynie kwotę 10.728 zł tytułem kosztów sądowych.

sędzia Ewa Oknińska

Sygn. akt I C 1114/21

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa reprezentowany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, w pozwie z dnia 27 października 2021 r. wniósł o:

I. uznanie za bezskuteczną w stosunku do Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. czynności prawnej w postaci umowy sprzedaży z dnia 8 czerwca 2018 r., zawartej w formie aktu notarialnego, Repertorium A numer (...), przed notariuszem A. W. w Kancelarii Notarialnej w O., mocą której (...) sp. z o.o. z siedzibą w O., reprezentowana przez K. K. (1) i M. H. działające w jej imieniu i na jej rzecz, sprzedała w udziałach wynoszących po 1/2 części T. K. oraz małżonkom J. S. i M. S. przysługującej ww. spółce prawo własności nieruchomości opisanej jako Bi – inne tereny zabudowane, położonej przy ulicy (...) w O., obręb nr 31, woj. (...) - (...), o powierzchni 2030 m², stanowiącą działkę gruntu oznaczoną nr 1/3, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...),

w celu ochrony przysługujących Skarbowi Państwa – Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w O. (wierzycielowi) wobec (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. (dłużnika) wierzytelności pieniężnej wraz z należnymi odsetkami za zwłokę oraz kosztami egzekucji z tytułu:

4) **podatku dochodowego od osób prawnych za:**

- 2013 rok, stwierdzonego ostateczną decyzją Naczelnika (...) - (...) Skarbowego w O. z dnia 29 sierpnia 2018 r. znak (...) - (...). (...).1.12.2017.368 oraz tytułem wykonawczym z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...). (...).723.9730.2018,

- 2014 rok, stwierdzonej ostateczną decyzją Naczelnika (...) - (...) Skarbowego w O. z dnia 29 sierpnia 2018 r. znak (...) - (...). (...) .1.12.2017.369 oraz tytułem wykonawczym z dnia 30 listopada 2018 r. nr (...) . (...) .723. (...) .2018,

5) **podatku od towarów i usług za:**

- listopad 2013, grudzień 2013, styczeń 2014, luty 2014, marzec 2014, kwiecień 2014, grudzień 2014, stwierdzonych ostateczną decyzją Naczelnika (...) - (...) Skarbowego w O. z dnia 29 sierpnia 2018 r. znak (...) - (...). (...) .1.12.2017.370 oraz tytułami wykonawczymi: z dnia 30 listopada 2018 r. nr (...) . (...) .723. (...) .2018, z dnia 30 listopada 2018 r. nr (...) . (...) .723. (...) .2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...) . (...) .723. (...) .2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...) . (...) .723. (...) .2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...) . (...) .723. (...) .2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...) . (...) .723. (...) .2018, z dnia 30 listopada 2018 r., nr (...) . (...) .723. (...) .2018,
- II kwartał 2018 r. (kwiecień-czerwiec 2018 r.) wynikający z korekty deklaracji VAT-7K za II kwartał 2018 r., stwierdzony tytułem wykonawczym z dnia 3 października 2018 r., nr (...) . (...) .723. (...) .2018,

6) **kosztów egzekucyjnych** stwierdzonych decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. z dnia 2 grudnia 2019 r., znak (...) - (...) .4120.4.2019, utrzymaną w mocy decyzją Dyrektora I. Administracji Skarbowej w O. z dnia 26 maja 2020 r., znak (...) - (...) .4120.1.2020 oraz tytułami wykonawczymi z dnia 7 października 2020 r. nr (...) .723. (...) .2020 oraz z dnia 6 października 2020 r. nr (...) .723. (...) .2020,

których łączna wysokość, uwzględniając należność główną i odsetki na dzień 12 sierpnia 2021 r. wyniosła 214.555,66 zł,

II. zasądzenie od każdego z pozwanych na rzecz strony powodowej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej według norm przepisanych wraz z odsetkami, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód wskazał, że decyzjami z dnia 29 sierpnia 2018 r. Naczelnik (...) - (...) Skarbowego w O. określił zobowiązania spółki (...) sp. z o.o. w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2013 i za rok 2014 oraz zaległości (...) sp. z o.o. w podatku od towarów i usług nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy za okresy październik 2013 – maj 2015, a także podatek do zapłaty za okresy październik 2013, listopad 2013, grudzień 2013, styczeń 2014, luty 2014, marzec 2014, kwiecień 2014, grudzień 2014. Kolejno postanowieniami z dnia 28 listopada 2018 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w O. nadał ww. decyzjom rygor natychmiastowej wymagalności. Decyzja organu pierwszej instancji została utrzymana w mocy decyzjami Dyrektora I. Administracji Skarbowej w O. z dnia 5 sierpnia 2019 r. Następnie wyrokami z dnia 18 czerwca 2020 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w O. oddalił skargi Spółki na ww. decyzje Dyrektora I. Administracji Skarbowej w O..

Zaległość w podatku od towarów i usług za II kwartał wynika z korekty deklaracji VAT-7K za ww. okres oraz została stwierdzona tytułem wykonawczym z dnia 3 października 2018 r. (...) sp. z o.o. z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego zostały stwierdzone decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. z dnia 2 grudnia 2018 r., utrzymaną w mocy decyzją Dyrektora I. Administracji Skarbowej w O. z dnia 26 maja 2020 r., jak również tytułami wykonawczymi z 6 i 7 października 2020 r.

Powód podał, że wysokość wierzytelności obciążających dłużnika (...) sp. z o.o., a objętych ochroną pauliańską w niniejszym postępowaniu, wraz z odsetkami obliczonymi na dzień 12 sierpnia 2021 r. wyniosła łącznie 214.555,66 zł. W ocenie strony powodowej wierzytelność, o której ochronę wystąpił w niniejszym postępowaniu, w dacie wytoczenia powództwa istniała i była wymagalna. Przeważająca większość wierzytelności istniała także w dacie dokonania zaskarżonej czynności prawnej, tj. w dniu 8 czerwca 2018 r.

Dalej strona powodowa wskazała, że dnia 8 czerwca 2018 r. została zawarta umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego, mocą której (...) sp. z o.o. z siedzibą w O., sprzedała w udziałach po 1/2 części T. K. oraz małżonkom J. S. i M. S. przysługujące ww. spółce prawo własności nieruchomości, położonej przy ulicy (...) w O.. Strony określiły

łącną cenę przedmiotu umowy na kwotę 900.000 zł. Następnie na mocy aktu notarialnego z dnia 19 lutego 2019 r. Rep. A nr (...), pozwani sprzedali prawo własności ww. nieruchomości I. Z. za łączną cenę 1.200,000 zł. (...) spółka z o.o. nabyła przedmiotową nieruchomość od Gminy O. na mocy aktu notarialnego za 50% ceny, która wynosiła 1.919.000,00 zł, z uwagi na fakt wpisania budynku położonego na działce (...), obręb 31 wraz z gruntem do rejestru zabytków. Jednocześnie spółka zobowiązała się do przeprowadzenia remontu budynku posadowionego na przedmiotowej działce gruntu, w terminie trzech lat. Remont ten został przeprowadzony. (...) sp. z o.o. zbyła nieruchomość będącą przedmiotem zaskarżonej czynności prawnej po cenie zaniżonej w stosunku do faktycznej wartości rynkowej nieruchomości.

Zaskarżona czynność prawna została dokonana przez dłużnika (...) sp. z o.o. ze świadomością oraz z zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela publicznoprawnego. Powód podał, że wobec spółki we wrześniu 2015 r. zostało wszczęte postępowanie kontrolne. Stan faktyczny ustalony w toku ww. postępowania odnośnie charakteru działalności spółki i sposobu realizacji wzajemnych transakcji pomiędzy (...) sp. z o.o., a kontrahentami spółki, dawały podstawy do stwierdzenia, że wykazane w zakwestionowanych fakturach transakcje zostały upozorowane przez spółkę wraz z osobami reprezentującymi jej kontrahentów, w celu dokonania oszustwa, polegającego na wyprowadzeniu ze Stowarzyszenia (...) nienależnych środków finansowych, pochodzących z dotacji uzyskiwanych od właściwych jednostek państwowych i instytucji państwowych.

O działaniu (...) sp. z o.o. ze świadomością, a wręcz zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela pauliańskiego świadczy również fakt, że w toku prowadzonego względem niej postępowania kontrolnego spółka wyzbyła się także innych poza nieruchomością będącą przedmiotem zaskarżonej czynności prawnej składników majątkowych. Kolejno w dniu 5 lipca 2017 r. spółka zbywała na rzecz J. H. samochód osobowy za cenę 120.000,00 zł oraz w dniu 31 lipca 2018 r. przyczepę za cenę 800 zł. Nadto spółka wyzbyła się również innych ruchomości tj. pojazdów osobowych.

Powód podniósł, że w dacie dokonywania zaskarżonej czynności prawnej osoby reprezentujące spółkę musiały zdawać sobie sprawę, że w przypadku zakwestionowania pierwotnie składanych przez spółkę deklaracji i zeznań podatkowych postępowanie kontrolne doprowadzi do wydania decyzji określających zobowiązania podatkowe w odmiennej wysokości niż pierwotnie deklarowany przez dłużną spółkę. Wyzbycie się majątku przez dłużnika wskutek dokonania zaskarżonej czynności prawnej miało na celu wyłącznie uniemożliwienie przeprowadzenia skutecznej egzekucji w celu zaspokojenia wierzyciela publicznoprawnego, a tym samym dążenie do uniknięcia odpowiedzialności za ciężące na dłużniku zaległości podatkowe. Wyzbywając się składnika swojego majątku, jakim jest zabudowana nieruchomość, spółka (...) stała się niewypłacalna w myśl przepisów o skardze pauliańskiej. Aktualny stan majątkowy dłużnika nie pozwala bowiem na zaspokojenie ciężących na nim należności podatkowych, stwierdzonych wskazanymi tytułami wykonawczymi.

W ocenie strony powodowej, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu umowę sprzedaży mimo jej formalnie odpłatnego charakteru – uznać można za nieodpłatną w rozumieniu art. 528 k.c. Zgodnie z treścią aktu notarialnego nabywcy zobowiązali się zapłacić na rzecz spółki kwotę 900.000,00 zł przelewem na wskazany przez nią rachunek bankowy. Wobec powiązań o charakterze rodzinnym i gospodarczo-biznesowym łączących reprezentujące (...) sp. z o.o. K. K. (1) oraz M. H. z pozwanymi w niniejszej sprawie, wątpliwym jest, by pozwani uiszcili na rzecz spółki całą oznaczoną cenę sprzedaży. Jednocześnie powód zaprzeczył, jakoby dłużna spółka otrzymała od pozwanych środki pieniężne tytułem ceny sprzedaży ww. nieruchomości, bowiem w toku postępowania egzekucyjnego nie udało się zarówno ustalić, jak i wyegzekwować tejsze sumy. W razie przyjęcia, że omawiana umowa sprzedaży była odpłatna, zważywszy, że osoby reprezentujące (...) sp. z o.o. pozostawały w bliskich stosunkach z pozwanymi, zastosowanie znajdzie domniemanie przewidziane w art. 527 § 3 k.c. (pозew k. 4-20).

W odpowiedzi na pozew **pozwani J. S. i M. S.** wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie przyznali, że w dniu 8 czerwca 2018 r. zawarli oni umowę sprzedaży Rep. A Nr 2794/2018, na mocy której nabyli udział wynoszący 1/2 części prawa własności nieruchomości położonej przy ul. (...)

w O., stanowiącą działkę gruntu oznaczoną numerem 1/3 dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...). Pozwani podali, że nie wiedzieli i nie mogli się dowiedzieć, nawet przy zachowaniu należytej staranności, ani o istnieniu wierzytelności powoda, ani o działaniu przez dłużnika z ewentualnym pokrzywdzeniem wierzyciela. Wbrew twierdzeniu powoda pozwani nie pozostawali w bliskich relacjach z przedstawicielami (...) sp. z o.o. a dokonana przez nich czynność prawna była odpłatna i ekwiwalentna. Zdaniem pozwanych wierzytelność objęta skargą pauliańską nie istniała na dzień dokonania czynności prawnej z pozwanymi. Pozwani podnieśli, że decyzje w przedmiocie określenia zobowiązań podatkowych (...) Sp. z o.o. były wydawane po nabyciu przez pozwanych udziału w nieruchomości. Dalej wskazali, że nawet przy dołożeniu należytej staranności pozwani nie mogli dowiedzieć się o ewentualnym działaniu przez (...) Sp. z o.o. ze świadomością bądź zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela, gdyż nie istniał żaden dokument, z którego wynikałoby, że spółka posiada jakiegokolwiek nieuregulowane należności na rzecz Skarbu Państwa czy też innych wierzycieli.

Ponadto pozwani podali, że w niniejszej sprawie nie zachodzą domniemania uregulowane w art. 527 § 3 k.c. czy art. 528 k.c. Pozwani nie pozostawali z osobami reprezentującymi (...) sp. z o.o. w bliskich relacjach, o których mowa w art. 527 § 3 k.c. Zaznaczają, że nigdy nie świadczyli usług na rzecz (...) sp. z o.o., z którą zawarta została umowa sprzedaży nieruchomości. Dalej podnoszą, iż wbrew twierdzeniom powoda, czynność prawna w postaci nabycia przez pozwanych 1/2 części prawa własności nieruchomości położonej w O. przy ul. (...) była odpłatna, nadto wartość nieruchomości nie została zaniżona. Nieruchomość została zakupiona za kwotę zbliżoną do ceny, za jaką nabyto nieruchomość od Gminy O., bowiem Spółka nie przeprowadziła remontu przedmiotowej nieruchomości w żadnym zakresie. Wskazali, że czynność ta miała charakter odpłatny, gdyż uiszcili oni całą kwotę tj. 450.000,00 zł odpowiadającą wartości nabywanego przez nich udziału (odpowiedź na pozew pozwanych J. S. i M. S. k. 479-493).

W odpowiedzi na pozew **pozwany T. K.** wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu przyznał, że nabył od (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. wspólnie z J. S. oraz M. S., nieruchomość zabudowaną, położoną przy ul. (...) w O.. Zakwestionował jednak twierdzenie, że czynność ta doprowadziła do pokrzywdzenia wierzyciela. Okoliczności tej powód nie wykazał co do zasady, ani też co do wysokości. Wskazał, że nie można mieć zastrzeżeń do członków zarządu spółki, którzy starali się zmniejszyć stałe koszty prowadzonej działalności i wysprzedawali składniki majątku, tak aby z uzyskanych środków zaspokajać wierzycieli.

Pozwany wskazał, że powód błędnie uznał, że Spółka po zakupie nieruchomości przeprowadziła w niej remont. W chwili zakupu nieruchomości przez pozwanych, w księdze wieczystej nadal ujawniony był wpis w hipotecę zabezpieczający karę umowną. Dodatkowo po zakupie nieruchomości, pozwani zwrócili się do Prezydenta O. o wydłużenie terminu na wykonanie remontu, na co ten wyraził zgodę.

Nadto pozwany zakwestionował twierdzenie powoda odnośnie braku ekwiwalentności świadczeń oraz braku zapłaty pełnej ceny za nieruchomość. Podał, że dokonał spłaty zobowiązania wynikającego z kredytu hipotecznego zaciągniętego przez Spółkę. Okoliczność ta została potwierdzona zarówno w akcie notarialnym, jak i faktem wykreślenia ustanowionej hipoteki. Natomiast pozostała kwota tj. 251.423,74 zł została przelana na rachunek bankowy Spółki w dniu 08.06.2018 r. z rachunku bankowego M. S. (odpowiedź na pozew pozwanego T. K. k. 546-553).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z o.o. w O. została wpisana do KRS w dniu 18 września 2013 r. Prezesami zarządu spółki były K. K. (1) i M. H.. Następnie od 19 maja 2015 r. K. K. (1) jest prezesem zarządu spółki, natomiast M. H. jest członkiem zarządu spółki.

(dowód: odpis KRS – k.341-351)

Na podstawie postanowienia Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej z dnia 27 sierpnia 2015 r., doręzonego spółce w dniu 07 września 2015 r. wszczęto postępowanie kontrolne wobec (...) Spółka z o.o. w O. w zakresie podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku.

W związku z przeprowadzonym postępowaniem kontrolnym nr (...).421.250.2015.2 wobec Spółki z o.o. (...), Naczelnik (...)- (...)Skarbowego w O., kolejnymi decyzjami z dnia 29 sierpnia 2018r., określił zobowiązania Spółki:

- w podatku dochodowym osób prawnych za 2013 r. w wysokości 32.341 zł - decyzja nr 3n78000- (...). (...).1.12.2017.368,
- w podatku dochodowym od osób prawnych za 2014 r. w wysokości 119.119 zł – decyzja nr (...). (...).1.12.2017.369.

Postanowieniami Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. z dnia 28 listopada 2018 r., nadano powyższym decyzjom rygor natychmiastowej wykonalności.

Następnie Dyrektor I. Administracji Skarbowej w dniu 5 sierpnia 2019 r. wydał decyzje utrzymujące w mocy decyzje organu I instancji.

(dowód: decyzja nr (...). (...).1.12.2017.368 – k. 25-52, postanowienie z dn. 28.11.2018r. – k. 53-54, decyzja z dn. 05.08.2019r. – k. 55-69, decyzja nr (...). (...).1.12.2017.369 – k. 70-123, postanowienie z dn. 28.11.2018r. – k. 124–125, decyzja z dn. 05.08.2019 r. – k. 126- 152)

Kolejną decyzją Naczelnika (...)- (...)Skarbowego w O., z dnia 29 sierpnia 2018 r., w sprawie nr 37800- (...). (...).1.12.2017.370, określono w podatku od towarów i usług nadwyżkę podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy:

- za październik 2013 r. w wysokości 12.393,00 zł,
- za listopad 2013 r. w wysokości 16.018,00 zł,
- za grudzień 2013 r. w wysokości 17.577,00 zł,
- za styczeń 2014 r. w wysokości 18.594,00 zł,
- za luty 2014 r. w wysokości 19.332,00 zł,
- za marzec 2014 r. w wysokości 19.047,00 zł,
- za kwiecień 2014 r. w wysokości 18.507,00 zł,
- za maj 2014 r. w wysokości 17.455,00 zł,
- za czerwiec 2014 r. w wysokości 16.506,00 zł,
- za lipiec 2014 r. w wysokości 15.556,00 zł,
- za sierpień 2014 r. w wysokości 14.957,00 zł,
- za wrzesień 2014 r. w wysokości 13.857,00 zł,
- za październik 2014 r. w wysokości 13.329,00 zł,
- za listopad 2014 r. w wysokości 12.789,00 zł,
- za grudzień 2014 r. w wysokości 12.254,00 zł,
- za styczeń 2015 r. w wysokości 11.707,00 zł,
- za luty 2015 r. w wysokości 10.485,00 zł,

- za marzec 2015 r. w wysokości 10.822,00 zł,
- za kwiecień 2015 r. w wysokości 8.816,00 zł,
- za maj 2015 r. w wysokości 8.242,00 zł.

Jednocześnie określono podatek do zapłaty wynikający z wystawionych faktur, ustalony na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2014 r. o podatku od towarów i usług:

- za październik 2013 r. w kwocie 10.471,00 zł,
- za listopad 2013 r. w kwocie 27.675,00 zł,
- za grudzień 2013 r. w kwocie 10.573,00 zł,
- za styczeń 2014 r. w kwocie 227,00 zł,
- za luty 2014 r. w kwocie 190,00 zł,
- za marzec 2014 r. w kwocie 7.994,00 zł,
- za kwiecień 2014 r. w kwocie 481,00 zł,
- za grudzień 2014 r. w kwocie 108.387,00 zł.

Postanowieniem Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. z dnia 28 listopada 2018 r., nadano powyższej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Następnie Dyrektor I. Administracji Skarbowej w dniu 5 sierpnia 2019 r. wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję organu I instancji.

(dowód: decyzja nr (...). (...).1.12.2017.370 - k. 164-224, postanowienie z dn. 28.11.2018r. – k. 225-226, decyzja z dn. 05.08.2019r. – k. 227-254)

W dniu 12 października 2018 r. Naczelnik (...) - (...) Skarbowego nadesłał pisemną informację do Naczelnika Urzędu Skarbowego w O., w której wskazał, że w związku z decyzjami z dnia 29.08.2018r.: (...). (...).1.12.2017.368, (...). (...).1.12.2017.369, (...) - (...). (...).1.12.2017.370, w dniu 12 października 2018 r. wszczęto śledztwo o sygn. akt RKS 9512/2018/378000/AKi/I w sprawie czynów dotyczących tego, iż spółka z o.o. (...) z siedzibą w O., działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętego zamiaru prowadziła nierzetelnie księgi podatkowe na podstawie których podała nieprawdę w złożonych zeznaniach CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym 2013 oraz 2014 na skutek czego doszło do uszczuplenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2013 na kwotę 24.930,00 zł oraz za rok 2014 kwotę 66.900,00 zł.

(dowód: pismo Naczelnika (...) - (...) Skarbowego w O. z dn. 12.10.2018r. – k. 353)

Naczelnik Urzędu Skarbowego w O., decyzją z dnia 2 grudnia 2019 r. orzekł o solidarnej odpowiedzialności podatkowej K. K. (1) i M. H. jako członków zarządu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O., wraz ze spółką za zaległości podatkowe spółki.

Dyrektor I. Administracji Skarbowej w O. decyzją z dnia 26 maja 2020 r. utrzymał w mocy decyzję organu pierwszej instancji.

(dowód: decyzja (...).4120.2019 - k. 269-276, decyzja z dn. 26.05.2020r. – k. 278-285)

W dniu 30 listopada 2018 r. wystawiono tytuły wykonawcze do decyzji nr (...). (...).1.12.2017.368, nr (...)- (...). (...).1.12.2017.369 i nr (...)- (...). (...).1.12.2017.370.

W dniu 6 października 2020 r. wystawiono tytuł wykonawczy do decyzji nr (...)-EW.4120.1.2020.

(dowód: tytuł wykonawczy, stosowany w egzekucji należności pieniężnych - k. 287-295, k. 299-300)

W dniu 12 sierpnia 2016 r. M. Ż. (pełnomocnik Gminy O.), K. K. (1) i M. H. (działające na rzecz i w imieniu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w O.) zawarły przed notariuszem A. W. umowę sprzedaży (Rep. A Nr (...)) nieruchomości opisanej jako Bi – inne tereny zabudowane, położonej przy ul. (...) w O., obręb Nr 314, woj. (...) - (...), o pow. 2030 m², stanowiącej zabudowaną budynkiem oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe, o dwóch kondygnacjach nadziemnych i powierzchni zabudowy 418 m², działkę gruntu oznaczoną numerem 1/3, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...). Cena sprzedaży przedmiotowej nieruchomości wyniosła 1.919.000,00 zł, w tym cena gruntu 707.000 zł, zaś cena budynku w kwocie 1.212.000,00 zł. Z uwagi na fakt, że budynek położony na przedmiotowej działce wraz z gruntem, wpisany jest do rejestru zabytków, cenę nieruchomości obniżono o 50% i wyniosła 959.500,00 zł. W dniu sporządzania aktu notarialnego cała kwota sprzedaży została uiszczona. K. K. (1) i M. H. w imieniu spółki (...) sp. z o.o. oświadczyły, że zobowiązują się w terminie 3 lat do przeprowadzenia remontu budynku posadowionego na przedmiotowej działce gruntu, polegającego na przywróceniu obiektowi możliwie pełnego waloru estetycznego i charakteru zgodnego ze stanem pierwotnym. Termin ten miał także obowiązywać następców prawnych. Ponadto w przypadku niewywiązania się w terminie 3 lat, licząc od zawarcia umowy, obowiązku przeprowadzenia remontu budynku, spółka zobowiązała się zapłacić karę umowną w wysokości 500.000 zł.

(...) Spółka z o.o. w O. na przedmiotowej nieruchomości, T. K. i K. K. (1) na nieruchomości, objętej księgą wieczystą Kw nr (...), J. H. na nieruchomości, objętej księgą wieczystą Kw Nr (...) ustanowili hipotekę umowną łączną do kwoty 1.700.000 zł na rzecz W. Banku Spółdzielczego Oddział w J. celem zabezpieczenia spłaty roszczeń banku z umowy kredytu inwestycyjnego, udzielonego w dniu 12 sierpnia 2016 r. (...) spółka z o.o. w O..

(dowód: akt notarialny Rep. A (...) k. 315-328)

Pozwana w dniu 1 czerwca 2018 r. zawarła z (...) Bank S.A. w W. umowę kredytu. Na podstawie powyższej umowy bank udzielił pozwanej kredytu gotówkowego „Kredyt dla profesjonalistów” w kwocie 517.242,40 zł. Celem kredytu było finansowanie bieżącej działalności gospodarczej kredytobiorcy.

(dowód: umowa kredyt –k. 538-543)

W dniu 8 czerwca 2018 r. K. K. (1) oraz M. H. – działające w imieniu i na rzecz spółki (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. i T. K., J. S. oraz M. S. zawarli przed notariuszem A. W. umowę sprzedaży (Rep. A Nr (...)) nieruchomości opisanej jako Bi – inne tereny zabudowane, położonej przy ul. (...) w O., o powierzchni 2030 m², stanowiącej działkę gruntu oznaczoną numerem 1/3, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...). Nieruchomość sprzedano w udziałach wynoszących po 1/2 części T. K. oraz małżonkom J. S. i M. S. – za łączną cenę 900.000,00 zł (w tym cena udziału 1/2 części w kwocie 450.000,00 zł).

Na poczet ceny sprzedaży w kwocie łącznej 900.000,00 zł, T. K. zobowiązał się zapłacić tytułem zaliczki kwotę 648.576,26 zł (w tym kwotę zapłaty całej ceny sprzedaży nabywanego przez niego udziału w prawie) na rzecz sprzedającej spółki, w terminie do 13 czerwca 2018 r., która zostanie przekazana na rachunek techniczny prowadzony przez W. Bank Spółdzielczy Oddział w J., na poczet spłaty kredytu zaciągniętego przez spółkę.

J. S. i M. S. zobowiązali się zapłacić resztę ceny sprzedaży w kwocie 251.423,74 zł, w dniu zawarcia umowy, na rachunek bankowy zbywającej spółki. Ponadto małżeństwo zobowiązało się zwrócić T. K. kwotę 198.576,26 zł tytułem nadwyżki

kwoty zaliczki, która miała zostać wpłacona ponad swój udział przez T. K., na rzecz spółki, w dniu zawarcia niniejszej umowy.

W § 1 aktu notarialnego spółka oświadczyła, że w dziale IV księgi wieczystej znajdują się wpisy: hipoteki umownej do kwoty 500.000 zł celem zabezpieczenia zapłaty kary umownej na skutek nie wykonania remontu budynku oraz hipoteki umownej łącznej do kwoty 1.700.000 zł na rzecz W. Banku Spółdzielczego Oddział w J. celem zabezpieczenia spłaty roszczeń banku z umowy kredytu udzielonego w dniu 12 sierpnia 2016 r.

(dowód: akt notarialny Rep. A Nr (...) – k. 301-307)

W dniu 27 czerwca 2018 r. została wykreślona hipoteka zabezpieczająca wierzytelności banku.

Następnie dnia 19 lutego 2019 r. (Rep. A Nr (...)) T. K., J. S., M. S. i I. Z. zawarli przed notariuszem A. S. umowę sprzedaży na mocy której T. K., J. S. i M. S. sprzedali I. Z. za łączną cenę 1.200.000,00 zł prawo własności nieruchomości opisanej jako Bi – inne tereny zabudowane, położonej przy ul. (...) w O., obręb Nr 31, woj. (...) - (...), o pow. 2030 m², stanowiącej działkę gruntu oznaczoną numerem 1/3, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...).

(dowód: akt notarialny Rep. A (...) – k. 308-314, odpis zupełny księgi wieczystej - k. 329-339)

(...) Spółka z o.o. w O. w dniu 05 lipca 2017 r. zbyła na rzecz J. H. samochód osobowy P. (...). Ponadto w dniu 31 lipca 2018 r. spółka zbyła na rzecz J. H. przyczepę. W 2017 r. spółka sprzedała samochód marki (...). Spółka od 2018 r. nie ma żadnego majątku.

(dowód: faktury – k. 354, 356, 369, zeznania świadka M. H. – k. 636 v. – 637 v).

W dniu 12 września 2018 r. oraz w dniu 4 grudnia 2018 r. przesłano do W. Banku Spółdzielczego Oddział w J. zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O..

W odpowiedzi na powyższe, w dniu 19 września 2018 r. oraz w dniu 17 grudnia 2018 r. bank poinformował Naczelnika Urzędu Skarbowego, że całkowitą realizację tytułu uniemożliwia brak środków na rachunku.

(dowód: zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego - k. 374-375 i k. 377-379, zawiadomienie o przeszkodzie w realizacji zajęcia - k. 376 i k. 380)

Drugi D. Egzekucji Administracyjnej w kalkulacji przewidywanych wydatków i możliwych do uzyskania kwot w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym w stosunku do zobowiązanego (...) Sp. z o.o. wskazał, iż po przeanalizowaniu postępowania egzekucyjnego, nie przewiduje, aby w postępowaniu zostały uzyskane jakiegokolwiek kwoty ze względu na brak majątku.

(dowód: kalkulacja przewidywanych wydatków i możliwych do uzyskania kwot w postępowaniu egzekucyjnym – k. 383-384)

Postanowieniem z dnia 16 czerwca 2019 r. umorzono postępowanie egzekucyjne dotyczące tytułów wykonawczych nr:

- (...) (...)723. (...)2018 – podatek od towarów i usług 3.373,30 zł,
- (...) (...)723. (...)2018 – podatek dochodowy od osób prawnych 66.990 zł,
- (...) (...)723. (...)2018 – podatek od towarów i usług 18.273,50 zł,
- (...) (...)723. (...)2018 – podatek od towarów i usług 10.537,00 zł,

- (...). (...).723. (...).2018 – podatek od towarów i usług 227,00 zł,
- (...). (...).723. (...).2018 – podatek od towarów i usług 190,00 zł,
- (...). (...).723. (...).2018 – podatek od towarów i usług 7.994,00 zł,
- (...). (...).723. (...).2018 – podatek od towarów i usług 481,00 zł,
- (...). (...).723. (...).2018 – podatek od towarów i usług 5.044,80 zł,
- (...). (...).723. (...).2019 – podatek dochodowy od osób prawnych 10.542 zł.

Kolejnym postanowieniem z dnia 16 grudnia 2019 r. umorzono postępowanie egzekucyjne w sprawie o nr (...). (...).723.9730.2018 – dotyczący podatku dochodowego od osób prawnych, w kwocie 24.930,00 zł,

(dowód: postanowienie w sprawie o umorzenie postępowania egzekucyjnego z dn. 18.06.2019r. – k. 385, postanowienie w sprawie o umorzenie postępowania egzekucyjnego z dn.16.12.2019r. – k. 386)

Prezesem Stowarzyszenia (...) w okresie od 1 lutego 2010 r. do 21 grudnia 2016 r. była K. K. (1), zaś od 22 grudnia 2016 r. T. K..

J. S. pozostawał prokurentem w spółce (...) Instytut (...) Sp. z o.o., w której współnikiem i prezesem zarządu do dnia 25 kwietnia 2019 r. był T. K., zaś od 12 marca 2020 r. ww. funkcję pełni K. K. (1).

M. S. w okresie od 15 czerwca 2011 r. do końca 2017 r. na zlecenie stowarzyszenia (...) zajmowała się badaniem podopiecznych Środowiskowych (...) Samopomocy ((...)) w M., O., P., R. i Jedwabnie oraz wystawianiem zaświadczeń przedkładanych w ośrodkach pomocy społecznej celem wydania decyzji kierującej do (...). Usługi świadczyła w ramach umowy zlecenia, z tytułu której otrzymywała regularne wynagrodzenie.

M. S. w dniu 12 marca 2020 r. udzieliła pożyczki J. i K. K. (2), która to kwota przeznaczona została następnie na poręczenie majątkowe za T. K.. Pożyczka ta została spłacona w dniu 24 marca 2020 r.

(dowód: odpis z KRS- 397-401,wydruk - k. 419, k. 420-421, k. 422, k. 423, k. 424, pismo Prokuratury (...) w B. - k. 443-443v.)

Na dzień 12 sierpnia 2021 r. zaległość wraz z odsetkami Spółki z o.o. (...) wobec Skarbu Państwa, wynosiła 214.555,56 zł.

(dowód: lista zaległości wraz z odsetkami obliczonymi na dzień 12.08.2021r. - k. 23, załącznik nr 1 stan na dzień 12.08.2021r. – k. 24-24v.)

Budynek przy ul. (...) w O. nie został wyremontowany przez spółkę. Część powierzchni budynku była przeznaczona na siedzibę stowarzyszenia (...).

(dowód:zeznania świadka M. H. – k. 636 v. – 637 v).

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych sprawy, powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd oparł na przedłożonych w sprawie dokumentach, których wiarygodność nie została skutecznie podważona przez strony. Sąd uwzględnił zeznania świadków i pozwanych w tym zakresie, w którym znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Wskazać należy, że świadek E. T. prowadził księgi

rachunkowe spółki, Natomiast świadek M. H. potwierdziła, że od 2018 roku spółka nie wykonuje działalności i w chwili obecnej nie ma żadnego majątku.

W pierwszej kolejności należało rozstrzygnąć kwestię legitymacji czynnej powoda do występowania w niniejszym procesie ze skargą pauliańską, a mianowicie, czy spełnienie przesłanek z art. 527 k.c. pozwalających na uznanie umowy za bezskuteczną ma zastosowanie również do wierzytelności publicznoprawnych.

W zakresie dopuszczalności drogi sądowej w sprawie o ochronę wierzytelności publicznoprawnej wprost wskazał Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 12 marca 2003 r. w sprawie III CZP 85/02, w której przyjął przynależność do drogi sądowej sprawy z opartego na art. 527 k.c. powództwa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wytoczonego w celu ochrony należności z tytułu składki na ubezpieczenie społeczne. Odnośnie spraw dotyczących pauliańskiej ochrony należności podatkowych wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 maja 2005 r. w sprawie I CK 677/04. Dopuścił on możliwość zastosowania instytucji skargi pauliańskiej do wierzytelności publicznoprawnych.

Ordynacja podatkowa, nie zawiera regulacji podobnej do istniejącej w kodeksie cywilnym zapewniającej ochronę wierzycieli w razie niewypłacalności dłużnika. Wyczerpujący charakter wyliczenia sytuacji związanych z odpowiedzialnością podatkową osób trzecich oznacza, że ustawodawca nie stworzył organom administracji publicznej podstawy do przeprowadzenia we własnym zakresie postępowania, którego przedmiotem byłoby zastosowanie wprost lub odpowiednio cywilnoprawnej instytucji skargi pauliańskiej, bądź innej o podobnym celu instytucji unormowanej w ustawach podatkowych (por. art. 51 § 1 Ordynacji podatkowej). Skoro przepisy ordynacji podatkowej nie przewidują instrumentu prawnego do ochrony uzasadnionego interesu prawnego (nie przesądzając o zasadności wytoczonego w niniejszej sprawie powództwa), w takiej sytuacji przepisy kodeksu cywilnego należy postrzegać jako prawo wspólne dla całego systemu prawa, choćby z uwagi na jego uniwersalny charakter zawartych tam definicji pojęć prawnych i wykorzystania instytucji prawa cywilnego na tle stosunków publicznoprawnych. Wyrok w procesie pauliańskim wydany w następstwie uwzględnienia powództwa stwarza jedynie wierzycielowi możliwość przeprowadzenia w przyszłości skutecznej egzekucji należności publicznoprawnej z przedmiotów majątkowych, których dłużnik wyzbył się w celu pokrzywdzenia wierzyciela (por. postanowienia SN: z dnia 22 kwietnia 1998 r. I CKN 1000/97, z dnia 10 marca 1999 r. II CKN 340/98, wyroki SN: z dnia 13 maja 2005 r. I CK 677/04, z dnia 16 kwietnia (...). V CK 41/02, z dnia 28 października 2010 r. II CSK 227/10, z dnia 27 lipca 2006 r. III CSK 57/06, z dnia 13 maja 2005 r. I CK 677/04, uchwała SN: z dnia 12 marca 2003, III CZP 85/02, 11 kwietnia 2003 r. III CZP 15/03).

Niewątpliwie wierzytelności powoda wynikające z decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. z dnia 29 sierpnia 2018 r. z tytułu:

a) podatku dochodowego od osób prawnych:

- za 2013 rok,
- za 2014 rok,

b) podatku od towarów i usług:

- za listopad 2013 rok, grudzień 2013 rok, styczeń 2014 rok, luty 2014 rok, marzec 2014 rok, kwiecień 2014 rok oraz grudzień 2014 rok,

powstały w 2013 i 2014 roku. Wskazać należy, że w przypadku podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku od towarów i usług, podatnik obowiązany jest sam obliczyć i odprowadzić podatek, przepisy prawa podatkowego wyznaczają termin do dokonania wpłaty. Zgodnie z art. 47 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa jeżeli podatnik jest obowiązany sam obliczyć i wpłacić podatek, za termin płatności uważa się ostatni dzień, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata powinna nastąpić. W świetle art. 21 § 1 powołanej ustawy, zobowiązanie podatkowe powstaje z mocy prawa przez ziszczenie się zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże

taki skutek. Oznacza to, że jeżeli w postępowaniu podatkowym organ stwierdzi, że podatnik mimo ciążącego na nim obowiązku nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji albo powstałego zobowiązania nie wykazano – organ wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego (§ 3). Tym samym decyzje z dnia 29 sierpnia 2018 r. określały jedynie w sposób prawidłowy wysokość zobowiązań dłużnika, które powstały w 2013 i 2014 roku.

Z uwagi zatem na charakter roszczenia zgłoszonego przez powoda, istota niniejszego postępowania sprowadzała się w rozpoznawanej części do dokonania oceny, czy zachodziły przesłanki do uznania za bezskuteczną czynności prawnej w postaci umowy sprzedaży na rzecz pozwanych, jako noszącej cechy czynności fraudacyjnej (art. 527 k.c.)

Zgodnie z art. 527 § 1 k.c., gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Stosownie do § 2 omawianego artykułu, czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Nadto, jeżeli skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli (art. 527 § 3 k.c.).

W tych warunkach należało w pierwszej kolejności ocenić, czy skutek czynności prawnej, dokonanej przez dłużnika:

- T. K., J. S. i M. S., osoby będące w bliskim stosunku ze spółką otrzymali korzyść majątkową;
- czy czynność prawna dłużnika została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli,
- czy dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Rozstrzygając o żądaniu pozwu, należy pamiętać o regulacji zawartej w art. 528 k.c. Zgodnie z przywołanym przepisem, jeżeli skutek czynności dokonanej przez dłużnika, osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Powyższy przepis uwalnia wierzyciela od obowiązku wykazania istnienia po stronie osoby trzeciej wiedzy odnośnie działania przez dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia. Zaś udowodnienie przez osobę trzecią, że nie wiedziała i mimo zachowania najwyższej staranności – nie mogła się dowiedzieć o działaniu z pokrzywdzeniem wierzyciela – nie rodzi zwolnienia jej z odpowiedzialności wobec wierzyciela. Wiedza osoby trzeciej jest w tym wypadku całkowicie obojętna i pozostaje poza zakresem badania przez sąd przy rozpoznawaniu sprawy wszczętej na skutek skargi pauliańskiej w zakresie czynności nieodpłatnych.

Wykazane zostało istnienie przesłanek warunkujących możliwość skorzystania przez powoda z ochrony pauliańskiej w zakresie umowy sprzedaży wskazanej wcześniej nieruchomości. Oczywistym przy tym jest, że K. K. (1) (prezes zarządu (...) Sp. z o.o.) i jej mąż - łączą „bliskie stosunki”, o jakich mowa w treści przepisu art. 527 § 3 k.c. Należy przyjąć, że pozwany wiedział, że jego żona działała ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Okoliczności tej powód nie musiał udowadniać, albowiem zastosowanie znajduje tu przepis art. 527 § 3 k.c. ustanawiający stosowne domniemanie. W niniejszej sprawie można uznać, że pozwani pozostawali w bliskich stosunkach z osobami reprezentującymi spółkę, gdyż osoby te łączą stosunki rodzinne oraz gospodarczo-biznesowe. Domniemanie ustanowione w art. 527 § 3 k.c. jest domniemaniem usuwalnym i może być wzruszone przez dowód przeciwny. Stąd też osoba trzecia może wykazywać, że mimo bliskiej relacji z dłużnikiem nie wiedziała o świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć. Domniemania tego pozwani nie zdołali jednak obalić. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego T. K., jakoby ten nie miał wiedzy o zobowiązaniach Spółki z o.o. (...), której prezesem była jego żona.

W tym miejscu wskazać należy na powiązania pomiędzy pozwanymi, a zbywającą nieruchomością Spółkę z o.o. (...). Jak podano już wcześniej pozwany T. K. jest mężem K. K. (1), która pełni funkcję prezesa (...) sp. z o.o. Spółka była w ścisłej współpracy ze Stowarzyszeniem (...), w którym to T. K. pełnił funkcję dyrektora ds. organizacyjnych a następnie funkcję prezesa zarządu. Nadto pozwana M. S. udzieliła pożyczki, która kwota to miała zostać przeznaczona na poręczenie majątkowe dla T. K.. Natomiast J. S. pełnił funkcję prokurenta w spółce (...), w której T. K. pełnił funkcję prezesa, a w późniejszym okresie funkcję tą pełniła K. K. (1). Osoby te pozostawały w bliskich relacjach biznesowych, spotykały się również na spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenie (...), co pozwani podają w swoich zeznaniach. Powyższe okoliczności wskazują na to, że osoby z zarządu spółki z o.o. P. pozostawali w bliskich stosunkach z pozwanymi.

W niniejszej sprawie zachodzi również wątpliwość, czy sporna czynność prawna została dokonana odpłatnie. Pozwani bowiem nie wykazali, aby zapłacili cenę sprzedaży. Nie złożyli bowiem żadnych dokumentów potwierdzających, że za nieruchomością położoną przy ul. (...) w O., faktycznie dokonano zapłaty ceny wskazanej w akcie notarialnym, która to cena i tak została zaniżona, w stosunku do wartości rynkowej tego typu nieruchomości (biorąc pod uwagę cenę nieruchomości określoną przez Gminę O. w 2016 r).

Powyższych ustaleń nie podważają zeznania świadka E. T., który zeznał, że posiada wiedzę, że z części ceny uzyskanej ze sprzedaży splotono kredyt. Na poparcie swojego twierdzenia świadek wskazał jedynie, że widział przelew z konta spółki na konto banku. Jednakże nie był w stanie powiedzieć jaka kwota kredytu była do spłaty w dniu dokonania skarżonej czynności. Świadek nie wskazał na żaden dokument, który stanowiłby potwierdzenie zapłaty ceny za nieruchomością przez pozwanych.

Pozwany T. K. wywodził, że cenę sprzedaży zapłacił bezpośrednio do banku na spłatę zobowiązań spółki.

Z kolei pozwana wywodziła, że cena sprzedaży w kwocie 450.000 zł została przelana na rzecz (...) Spółka z o.o. przelewem bankowym w dniu podpisania aktu notarialnego. Środki pochodziły z pożyczki z (...) Bank S.A. Z kolei J. S. wskazał, że część ceny sprzedaży została wpłacona do spółki, a część na rzecz T. K..

Jednakże pozwani nie udowodnili powyższych okoliczności. W akcie notarialnym strony umowy zamieściły jedynie zobowiązanie do zapłaty ceny. Wykreślenie zaś hipoteki z księgi wieczystej nie stanowi dowodu zapłaty ceny sprzedaży. Ponadto pozwani nawet nie wykazali w jakiej wysokości wynosiło zobowiązanie P. spółka z .o.o. w O. z tytułu kredytu zabezpieczonego hipoteką na dzień zawarcia skarżonej umowy.

W tej sytuacji należałoby przyjąć, że skarżona czynność prawna została dokonana nieodpłatnie.

W przedmiotowej sprawie wierzyciele utracili możliwość zaspokojenia się z majątku dłużnika, albowiem (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, reprezentowana przez K. K. (1) i M. H., wyzbyła się w zasadzie całego swojego majątku. Zatem dłużnik pogłębił swoją niewypłacalność wskutek dokonania umowy sprzedaży. Ponadto Naczelnik Urzędu Skarbowego w O. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi, które nie doprowadziło do wyegzekwowania wierzytelności, w związku z czym postępowania egzekucyjne zostały umorzone. Stan niewypłacalności dłużnika został zatem wykazany w sposób nie budzący wątpliwości.

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, pokrzywdzenie wierzyciela należy oceniać nie według chwili dokonania czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, lecz według chwili jej zaskarżenia, oraz że wiążąca się z pokrzywdzeniem wierzyciela niewypłacalność dłużnika musi istnieć zarówno w chwili wystąpienia ze skargą pauliańską, jak i w chwili orzekania przez sąd o zawartym w niej żądaniu uznania czynności prawnej za bezskuteczną (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CKN 280/00, nie publ., z dnia 23 lipca 2003 r., II CKN 299/01, nie publ. lub z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 367/03, nie publ.).

Niewątpliwie dłużna Spółka (...) sp. z o.o. działała ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, albowiem wyzbywając się majątku, takie pokrzywdzenie przewidywała. Świadomość pokrzywdzenia nie musi dotyczyć konkretnego wierzyciela, wystarczy świadomość pokrzywdzenia któregokolwiek z wierzycieli. Spółka zawierając umowę sprzedaży

nieruchomości z dnia 8 czerwca 2018 r. posiadała wiedzę, że deklarowane przez nią dane co do zobowiązania podatkowego nie znajdują potwierdzenia w rzeczywistości dokonanych transakcjach handlowych. W 2015 r. wszczęto wobec Spółki postępowanie kontrolne co do podatku dochodowego od osób prawnych za 2013 i 2014 r. oraz co do podatku od towarów i usług za 2013 i 2014 r. Spółce można przypisać działanie ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, albowiem miała wiedzę, że istnieją zobowiązania, bez względu na to czy były one sporne. (...) sp. z o.o. nie czekając na wynik postępowania kontrolnego, przeniosła na mocy umowy sprzedaży własność nieruchomości na rzecz T. K. oraz małżonków J. S. i M. S., choć musiała się liczyć z tym, że będzie obowiązana do zwrotu podatku.

Dodatkowo w art. 529 k.c. ustanowiono domniemanie, że jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, że działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Strona pozwana nie obaliła powyższego domniemania.

W kontekście powyższego wskazać należy, że w wyniku dokonania w dniu 8 czerwca 2018 r. sprzedaży nieruchomości, dłużna Spółka z o.o. (...) wyzbyła się majątku. W takiej zaś sytuacji zachodziły słuszne podstawy by uznać, że działanie Spółki, będącej dłużniczką, nastawione było na pomniejszenie jej majątku w celu uczynienia niemożliwym zaspokojenie wierzyciela, albo ograniczenia takiej możliwości.

Odnosząc się natomiast do wierzytelności powoda z tytułu zaległości w podatku od towarów i usług za II kwartał 2018 r., kosztów postępowań egzekucyjnych wskazać należy, że skarżona czynność poprzedzała powstanie wierzytelności powoda z tego tytułu. W omawianym przypadku zajdzie zatem konieczność rozważenia roszczenia powoda pod kątem spełnienia przesłanek z art. 530 k.c. Przepis ten poszerza bowiem zastosowanie skargi pauliańskiej na sytuacje, gdy dłużnik najpierw dokonuje czynności powodujących jego niewypłacalność, a dopiero potem powstaje jego zobowiązanie w stosunku do wierzyciela. Chroni więc on tzw. wierzycieli przyszłych, czyli takich, których wierzytelności powstały po dokonaniu przez dłużnika czynności prawnej krzywdzącej wierzycieli. W związku z tą okolicznością w omawianym przypadku zaszła konieczność badania, czy dłużnik zdawał sobie sprawę z tego, że w związku ze swoją działalnością polegającą na wyzbyciu się majątku może mieć w przyszłości wierzyciela, a także, czy podjęta przez niego czynność zmierzała do jego pokrzywdzenia. W ocenie Sądu dłużnik w chwili rozporządzania mieniem zdawał sobie sprawę, że w przyszłości będzie odpowiadał za długi. Odnosnie kosztów egzekucyjnych, wskazać trzeba, że dłużnik miał wiedzę, że istnieją zobowiązania za 2013 r. i 2014 r. Jest powszechnie wiadome, że niespłacenie dobrowolnie świadczenia może spowodować powstanie kosztów egzekucyjnych.

Zatem w zakresie wyżej wymienionych wierzytelności powoda znajduje zastosowanie przepis art. 530 k.c.. Do przyjęcia odpowiedzialności na tej podstawie nie jest istotne, czy osoba przyszłego wierzyciela była znana w chwili dokonania rozporządzenia majątkiem przez dłużnika i czy dłużnik znał konkretnie wielkość wierzytelności. Nie jest przy tym istotne, czy dłużnik wiedział, w jakiej konkretnie dacie powstanie zobowiązanie.

W tym kontekście Sąd uznał, że zachodzą podstawy do stwierdzenia, że dłużnik zbywając nieruchomość, miał świadomość zarówno mającej powstać w przyszłości wierzytelności powoda, jak też działał z powziętym z góry zamiarem pokrzywdzenia wymienionego, tj. wyzbył się składnika majątkowego świadomie, w celu spowodowania, bądź pogłębienia, stanu swojej niewypłacalności i uniemożliwienia uzyskania zaspokojenia przez przyszłego wierzyciela.

Zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, że pozwani w wyniku wykonania wskazanej umowy uzyskali korzyść majątkową. Nie wykazali bowiem, aby zapłacili cenę sprzedaży.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd na podstawie powołanych przepisów uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. umowy sprzedaży z dnia 8 czerwca 2018 r., zawartej w formie aktu notarialnego, Repertorium A numer (...), przed notariuszem A. W. w Kancelarii Notarialnej w O., mocą której (...) sp. z o.o. z siedzibą w O., reprezentowana przez K. K. (1) i M. H. działające w jej imieniu i na jej rzecz, sprzedała w udziałach wynoszących po jednej/drugiej (1/2) części T. K. oraz małżonkom J. S. i M. S. przysługującej ww. spółce prawo własności nieruchomości opisanej jako Bi – inne tereny zabudowane, położonej przy ulicy (...) w O., obręb nr 31, woj. (...) - (...), o powierzchni dwa tysiące trzydzieści (2030) metrów

kwadratowych, stanowiącą działkę gruntu oznaczoną numerem jeden/trzy (1/3), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) w celu ochrony wierzytelności powoda (pkt I wyroku).

Podkreślić należy, że zbycie przez pozwanych nieruchomości nie uniemożliwia wierzycielowi uznania bezskuteczności czynności dokonanej przez dłużnika pozwanej. Wierzyciel nie traci bowiem prawa do żądania uznania za bezskuteczną czynności prawnej dokonanej z jego pokrzywdzeniem przez dłużnika z osobą trzecią w wypadku, gdy osoba trzecia rozporządziła odpłatnie uzyskaną korzyścią na rzecz osoby działającej w dobrej wierze. Odmienny pogląd niezasadnie wiązałby skargę z przedmiotem, który zbył dłużnik, i w razie jego dalszego zbycia pozbawiałby ją całkowicie znaczenia prawnego. Dla pozbawienia wierzyciela jego uprawnienia wystarczyłoby bowiem dalsze zbycie rzeczy osobie w dobrej wierze (wyrok SN z 30.09.2004 r., IV CK 30/04, LEX nr 188480).

Sąd na podstawie art. 235² §1 pkt. 4 k.p.c. pominął wniosek pozwanych o zażądanie informacji z banku, albowiem jest to wniosek niedopuszczalny. Sprawa bowiem nie należy do kategorii spraw wymienionych w art. 105 ustawy Prawo bankowe. Sąd uznał za zbędne przeprowadzenie pozostałych dowodów zawnioskowanych przez pozwanych w odpowiedzi na pozew, które dotychczas nie zostały przeprowadzone, w związku z czym na podstawie art. 235² §1 pkt. 2 k.p.c. postanowił je pominąć. Okoliczności na które miałyby być dopuszczone dowody nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Pokrzywdzenie wierzyciela należy oceniać bowiem na dzień zaskarżenia czynności jak i na dzień orzekania.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 105 k.p.c. stosownie do wyniku sprawy. Pozwani jako przegrywający sprawę zobowiązani są zapłacić na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej koszty zastępstwa procesowego 10.800 zł (w wysokości stawki minimalnej). Współuczestnicy sporu zwracają koszty procesu w częściach równych, dlatego Sąd nałożył na pozwanego T. K. obowiązek zwrotu kwoty 5.400zł, oraz na J. S. i M. B. obowiązek zwrotu kwoty 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustawy w zw. z art. 98 k.p.c. Koszty sądowe obejmują opłatę sądową od pozwu, od obowiązku uiszczenia której powód był zwolniony i wynoszą 10.728 zł. Pozwani przegrali proces i dlatego zobowiązani są uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Olsztynie powyższe koszty sądowe.

sędzia Ewa Oknińska